Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы
«Татар Томбарлы төп гомуми белем бирү мәктәбе»
муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе

Каралды
Мәктәп башлангыч сыйныф
методик берләшмә җитәкчесе:
______ Ахметзянова Л.И
Протокол №
"16" __08______2023 ел.

Килешенде
Укыту-тәрбия эшләре буенча директор
урынбасары:
__________Э.Р.Ямалетдинова
"18" __августа______2023 ел.

Килешенде
Директор:
Р.М.Самигуллина
Протокол № 36
"18" __августа____2023 ел.

Укудан эш программасы
4 нче сыйныф өчен
Сидикова Рәшидә Сәетгали кызы кызы
башлангыч сыйныф укытучысы

Педагогик киңәшмәдә каралды,
протокол № 1 «18» август ,2023 ел

2023- 2024 нче уку елы

(Р.Х.Ягъфәрова, Р.Ә. Асылгәрәева,татар теле,4 нче класс,Казан,Татарстан китап нәшрияты,2014 ел)
Сәгать саны: атнасына-3 сәг.,елына-102 сәг.

№	Бүлек, дәрес темасы	Сәг.саны	Эшчәнлек төре	Үткәрү вакыты		Искәрмә
				план	факт	
	Сүз.Сүзнең мәгънәсе 9сәг.					
1	Сүз.Сүзнең мәгънәсе	1	Алфавитны; ике авазга билге булып йөрүче хәрефләрне; ике аваз кушылмасыннан торган хәрефләрне; юлдан юлга күчерү кагыйдәләре;яңгырау һәм саңгырау тартыклар.Сүзлекләр белән эш Аваз схемалары.Сүзләргә аваз-хәреф анализы. Авазлар һәм хәрефләр. Тартык һәм сузык авазлар. Ижек. Сүзләрне юлдан юлга күчерү кагыйдәләре. Ъ,Ь хәрефләре кергән сүзләрне дәрес уку һәм язу. Янәшә килгән бертөрле аваз хәрефләре булган сүзләр. Сүзләрдә басымлы һәм басымсыз сузык авазларны табу. Сүзгә фонетик анализ элементлары. Е – ё, ю, я хәрефләре булган сүзләрдә аваз	01.09		
2	Бер һәм күп мәгънәле сүзләр.	1		05.09		
3	Сүзнең туры һәм күчерелмә мәгънәсе.	1		06.09		
4	Синонимнар, антонимнар,омонимнар.	1		09.09		
5	Синонимнар, антонимнар,омонимнар.	1		12.09		
6	Кереш контроль	1		13.09		

	диктанты.		һәм хәреф бәйләнешен билгеләү, җөмлә башындагы сүзне баш хәреф белән язу, җөмлә ахырында нокта, сорау һәм өндәү билгеләрен дөрес кую; сүзләрне иҗекләргә бүлү һәм юлдан-юлга иҗекләп дөрес күчерү.			
7	Хаталар өстендә эш. Искергән һәм яңа сүзләр.	1		15.09		
8.	Авазлар һәм хәрефләр. Сузык һәм тартык авазлар.	1		19.09		
9.	Иҗек. Сүзләрне юлдан юлга күчерү.	1		20.09		
Сүз төзелеше һәм сүз ясалышы 19 сәг.						
10	Сүз төзелеше	1	Сүзне мәгънәле кисәкләргә тарката; тамырдаш сүзләр таба белү.Сүз ясагыч,сүз төрләндергеч кушымчалар.Сүз төзелешен тикшерү тәртибе. Сүзнең лексик мәгънәсе.Сүзлекләр белән эшләү. Тамырдаш сүзләр турында төшенчә булдыру. Тамырдаш сүзләрне бер сүзнең төрле формаларыннан аеру. Тамырдаш сүзләрне омонимнардан аеру. Сүзләрдә тамыр һәм кушымчаны аерып күрсәтү.	22.09		
11	Тамырдаш сүзләр	1		26.09		
12	Сүз төзелешен тикшерү	1	Кушымчаның төрен шартлы билгеләр белән күрсәтә белергә. Сүзләрдә тамыр һәм кушымчаны аерып күрсәтү. Сүз төзелешен тикшерү күнегүләрен үтәү.	27.09		
13	Сүз ясалышы	1	Тамыр сүз, ясалма сүзләрнең ясалышын белү Сүз ясагыч кушымчалар турында төшенчә бирү. Тамырдаш сүзләрнең сүз ясагыч кушымчалар ярдәмендә ясалуы. Сүз төзелешен тикшерү күнегүләрен үтәү.	29.09		
14	Кушма сүзләр	1	Кушма сүзләрдә ъ һәм ь язылышын белү ,кушма сүзләрнең	03.10		

15	Кушма сүзләрнең язылышы	1	ясалышын белү	04.10		
16	Парлы сүзләр.	1	Парлы сүзләрнең ясалышы	06.10		
17	Тезмә сүзләр. Тезмә сүзләрнең язылышы	1	Тезмә сүзләрнең ясалышы	10.10		
18	Изложение.	1	Текстны кисәкләргә бүлү, план төзү, сөйләү.	11.10		
19	Хаталар өстендә эш.	1		13.10		
20	Сүз. телнең сүзлек составы	1		17.10		
21	Сүзнең мәгънәсе	1	Сүзнең лексик мәгънәсе.Сүзлекләр белән эшләү.	18.10		
22	Бер һәм күп мәгънәле сүзләр	1	Сүзнең бер яки күп мәгънәсен ачыклый белү	20.10		
23	Сүзнең туры һәм күчерелмә мәгънәсе.	1	Сүзнең туры һәм күчерелмә мәгънәсен;	24.10		
24	Синонимнар, антонимнар, омонимнар	1	Синонимнар, антонимнар, омонимнарны таба белү	25.10		
25	Искергән һәм яңа сүзләр	1	Искергән һәм яңа сүзләрне белү	27.10		
26	Контроль диктант	1		07.11		
27	Хаталар өстендә эш.Сүз..	1		08.11		
28	Кабатлау. Сүз.	1		10.11		

			Сүз төркемнәре. Исем. 14 сәг.			
29	Исем турында төшенчә.	1	Ялгызлык һәм уртаклык исемнәрне таба белү. Сүз төркемнәре турында төшенчә бирү. Исем, аның мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы.. Кем? Нәрсә? сорауларына җавап биргән исемнәрне аеру. Исемнәрнең сан формалары.	14.11		
30	Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр.Сүзлек диктанты.	1	Котлау текстлары,хат язу.	15.11		
31	Берлек һәм күплек сандагы исемнәр	1	Күплек сан кушымчаларының вариатын белү. Исемнәрнең тартым белән төрләнеше. Исемнәргә морфологик анализ ясау.	17.11		
32	Күплек сандагы исемнәр нең кушымчаларын дөрес язу	1	Борын авазына беткән исемнәр.	21.11		
33	Исемнәрнең килеш б/н төрләнеше	1	Исемнәрнең берлектә һәм күплектә килеш белән төрләнеше. Килешләрне билгәләү тәртибе.	22.11		
34	Баш килеш. Иялек килеше	1	Б.к. – ия , И.к. кемнең? нәрсәнең?- Ю.к. – кемгә? нәрсәгә? кая? Т.к. – Килеш б/н төрләндерү күнекмәләре	24.11		
35	Юнәлеш килеше. Төшем килеше	1		28.11		

36	Чыгыш килеше Урын-вакыт килеше. Сүзлек диктанты	1	кем не? нәрсәне? Ч.к. – кем нән? нәрсәдән? кайдан? У.-в. к. - кемдә? нәрсәдә? кайда? сүзләрне төрләндерү, сүзләргә тиешле килеш кушымчаларын куя белү.	29.11		
37	Ахырында ъ, ь булган сүзләрне килешләр б/н төрләндерү	1	Азагында ъ, ь булган сүзләрне килешләр б/н төрләндерү	01.12		
38	Күплек сандагы исемнәрнең килеш белән төрләнеше	1	Күплек сандагы исемнәрнең килеш белән төрләнеше Кагыйдәләргә мисаллар китерә белү	05.12		
39	диктант. «Исем» темасы	1	грамоталы язу күнекмәсен тикшерү	06.12		
40	Хаталар өстендә эш.	1		08.12		
41	Сочинение. «Кыш килде»	1	Мөстәкыйль яза алырдай җөмләләр төзү, телдән хикәяли белү, сөйләгәнне грамматик-орфографик дөрес язу	12.12		
42	Хаталар өстендә эш. Кыш килде.	1		13.12		
Фигыль 16 сәг.						
43	Фигыль турында төшенчә. Сүзлек диктанты	1	Фигыль – нишли? Һ.б. эш-гамәл, хәл-торышны белдерә бирелгән фигыльләргә сорау куя белү, заман төркемчәләрен күрсәтә белү,үрнәк буенча эшли белү	15.12		
44	Фигыль төркемчәләре	1	Хикәя фигыль. Фигыль төркемчәләрен орфограммаларны аңлату.	19.12		
45	Боерык фигыль. Мәгънәсе, сораулары.	1	Б.ф. – эшкә кушуны, эштән тыюны, боеру, өндәү, үтенүне белдерә	20.12		

			кагыйдәне аңлап кабул итә белү			
46	Боерык фигыльнең зат-сан белән төрләнеше	1	Зат-сан белән төрләнеше,зат-санын билгеләү	22.12		
47	Контр.диктант.	1	Х.ф. – эш яки хәлнең кайчан булуын белдерә хикәя фигыльләрне җөмлә эченнән таба белү	26.12		
48	Хәзерге заман хикәя фигыль.	1	Хикәя фигыльнең мәгънәсе, хәзерге заманда төрләнеш,төрләнеш күнекмәләре булдыру,фигыльләрне тикшерү тәртибе.	27.12		
49	Хәзерге заман хикәя фигыль.	1	хикәя фигыльнең мәгънәсе, хәзерге заманда төрләнеше ,үткән заманның ике төре ,үткән заман хикәя фигыль төрләнеше. Фигыльләргә морфологик анализ	29.12		
50	Үткән заман хикәя фигыль	1		09.01		
51	Үткән заман хикәя фигыль төрләнеше	1		10.01		
52	Киләчәк заман хикәя фигыль.	1	Киләчәк заманның ике төре, киләчәк заман хикәя фигыль төрләнеше	12.01		
53	Киләчәк заман хикәя фигыльнең төрләнеше.	1		16.01		
54	Хикәя фигыльнең юклык формасы	1	Х. ф-нең юклык формасы-үтәлмәгән эш хәлне, эштән тыюны белдерә ,төрен, заманын билгеләү	17.01		
55	Хикәя фигыльнең юклык формасын заман белән төрләндерү.	1		19.01		
56	Белемнәрне тикшерү	1	Белем һәм күнекмәләрне тикшерү	23.01		
57	«Фигыль» темасы	1		24.01		

	буен- ча контроль диктант					
58	Хаталар өстендә эш.	1		26.01		
Сыйфат 9 сәг.						
59	Сыйфат. Мәгънәсе, сораулары.	1	Сыйфатлар предметларның төрле билгеләрен белдерә билгеләмә, сораулары, төркемчәләре, исемгә бәйләнеп килүе, -предметларга хас билге ләрне ачыклый белү	30.01		
60	Сыйфат дәрәҗәләре. Сүлек диктанты	1	төп, чагыштыру, артыклык, кимлек дәрәҗәләре сыйфатларны төрле дәрәҗәгә куя белү	31.01		
61	Төп дәрәҗәдәге сыйфатлар	1	Предметның гадәттәге билгесе, бирем буенча эшли белү	02.02		
62	Чагыштыру дәрәҗәсендәге сыйфатлар.	1	Гадәттәгедән артыграк, -рак, -рәк ,нинди дәрәҗәдә булуын билгеләү;	06.02		
63	Артыклык дәрәҗәсендәге сыйфатлар.	1	Иң югары дәрәҗә, артыклык дәрәҗәсенең ясалышын белү ,сыйфат дәрәҗәләрен билгеләү , ясалу юллары	07.02		
64	Кимлек дәрәҗәсендәге сыйфатлар.	1	гадәттәгедән ким, -кылт, -келт, -гылт, -гелт	09.02		
65	«Сыйфат» темасы буенча ныгыту дәресе	1	Белем һәм күнекмәләрне тикшерү. Сыйфатка морфологик анализ ясау.	13.02		
66	«Сыйфат» темасы буенча контроль диктант.	1	Белем һәм күнекмәләрне тикшерү	14.02		
67	Хаталар өстендә эш. Сыйфат	1		16.02		
Зат алмашлыклары 5 сәг.						
68	Зат алмашлыклары.	1	Зат алмашлыкларын ,аларның җөмләдәге һәм сөйләмдәге	20.02		

69	Зат алмашлыкларының җөмләдәге һәм сөйләм дәге роле.	1	ролен сөйләмдә куллану, җөмләдә нинди сүзне алмаштырып килүләрен билгеләү. Алмашлык турында гомуми төшенчә. Зат алмашлыклары, аларның мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы. I, II, III зат алмашлыклары, аларның берлек һәм күплек сан формалары, килеш белән төрләнеше.	21.02		
70	Зат алмашлыкларының килешләр белән төрләнеше.	1	Килешләр белән төрләндерә белү, килешләрен билгеләү, тиешле кушымчаларны куя белү.	27.02		
71	Зат алмашлыкларын морфологик тикшерү	1		28.02		
72	Автобиография.	1	Автобиография яза белү	01.03		
Бәйлекләр һәм бәйлек сүзләр.Кисәкчә. 8 сәг.						
73	Бәйлекләр һәм бәйлек сүзләр.	1		05.03		
74	“Зат алмашлыклары, бәйлекләр” темасы буенча белемнәрне тикшерү	1	Белем һәм күнекмәләрне тикшерү	06.03		
75	Кисәкчә турында төшенчә. Сүзлек диктанты	1	Кисәкчәләрнең төрләрен билгеләү Билгеләмә, сөйләмдәге роле. (да, дә, та, тә, гына, генә, кына, кенә, ук, үк, ич, бит). Аларның дөрес язылышы.	12.03		
76	Раслауны, инкяр итүне белдерүче кисәкчәләр. Кисәкчәләрнең язылышы	1	Билгеләмә, сөйләмдәге роле	13.03		
77	Рәвеш.Рәвешләрнең	1		15.03		

	җөмләдәге роле.					
78	Рәвешләрнең җөмләдәге роле.	1	Фикерне ачык һәм төгәл итеп язарга өйрәтү, текст эчтәлеген, грамматик - орфографик яктан дөрес итеп яза белү	19.03		
79	контроль диктант.	1	Белем һәм күнекмәләрне тикшерү	20.03		
80	Изложение һәм диктантта җибәргән хаталар өстендә эш	1		22.03		
Җөмлә 11 сәг.						
81	Җөмләнең баш һәм иярчен кисәкләре.	1	Баш һәм иярчен кисәкләрне таба белү. Иярчен кисәкләргә сорау куя белү,сүз төркемнәрен белү. Әйтү максаты ягыннан хикәя, сорау, тойгылы һәм боеру җөмләләр, аларны дөрес интонация белән уку.	02.04		
82	Гади һәм кушма җөмлә.	1	Гади һәм кушма җөмләне аера белү җөмләдәге оештыручы үзәкләрне табу, җөмләләр төзи белү	03.04		
83	Тиңдәш кисәкләр. Тиңдәш иярчен кисәкләр	1	Җөмлә кисәкләренең тиңдәшләнеп килүен. тиңдәш кисәкле җөмләгә синтаксик анализ ясау.	05.04		
84	Аергыч.	1		09.04		
85	Тәмамлык.	1	Җөмлә кисәкләренең тиңдәшләнеп килүен. Тиңдәш кисәкле җөмләгә синтаксик анализ ясау.	10.04		
86	Тиңдәш кисәкләр	1	Тиңдәш кисәкләр арасын да тыныш билгеләре	12.04		

	арасында һәм, ә, лəкин, əмма теркәгечләре		Тиешле тыныш билгеләрен куя белү			
87	Тиңдәш кисәкләр ара- сында тыныш билгеләре	1	Тиңдәш кисәкле җөмләләрдә санау интонациясе.	16.04		
88	Сүзтезмә.	1	Сүзтезмәдә сүзләр бәйләнеше. Сүзтезмәләрне дөрес төзи белү	17.04		
89	Сүзтезмә һәм тезмә сүз	1		24.04		
90	«Җөмлә» темасы буенча контроль диктант.	1	Белем һәм күнекмәләрне тикшерү	19.04		
91	Хаталар өстендә эш.	1		23.04		
Бәйләнешле сөйләм 10 сәг.						
92	Текст.	1	Төшенчә, текст өлешләре, төп фикере.Текст өлешләрен билгеләү, җөмлә чикләрен билгеләү,	24.04		
93	Текстның өлешләре	1		26.04		
94	Тема.	1	Тема – төп фикер Теманы билгели белергә	30.04		
95	Текст төрләре	1	Хикәяләү, тасвирлау, фикер йөртү текстларыТекст төрләрен билгеләү	03.05		
96	Терәк сүзләр	1		07.05		
97	Текст эчтәлеге. План.	1	План төзү, план буенча эчтәлек сөйләү,текстка исем кую, төп өлешләрен әйтү, план төзү, эчтәлек сөйләү.	08.05		
98	Хикәяләү-сурәтләү рәвешендәге сочинение	1	план һәм терәк сүзләр буенча сочинение мөстәкыйль яза алырдай җөмләләр төзү	10.05		
99	Хаталар өстендә эш	1	телдән хикәяли белү, сөйләгәнне грамматик-орфографик	14.05		

			дөрес язу			
100	Сыйфат.Ныгыту	1	Сыйфат дәрәҗәләре. Сыйфатның исемгә бәйләнеп килүе. Сыйфатка морфологик анализ ясау.	15.05		
101	Еллык йомгаклау контроль эше	1		17.05		
			Кабатлау күнегүләре 1 сәг.			
102	Сүз төркемнәре	1	Морфологик анализ ясау	21.05		

Бүлек темасы	Кыскача эчтәлек	Сәгать саны
Сүз.Сүзнең мәгънәсе	Сузык һәм тартык авазларны аеру. Сүзләрдә басымлы һәм басымсыз сузык авазларны табу. Нечкә һәм калын тартык авазларны аеру, парлы һәм парсыз тартык авазларны билгеләү. Яңгырау авазларны аеру, аларның парларын билгеләү. Авазга өйрәнелгән күләмдә характеристика бирү: сузык- тартык; басымлы-басымсыз; калын-нечкә, яңгырау-саңгырау, парлы яки парсыз тартык. Сүзләрне иҗекләргә бүлү. Авазларның хәзерге әдәби тел нормаларына туры килгән әйтелеше. Сүзгә фонетик анализ элементлары. Аваз һәм хәрефне аеру. Язуда ъ һәм ь хәрефләрен куллану. Е – ё, ю, я хәрефләре булган сүзләрдә аваз һәм хәреф бәйләнешен билгеләү. Сүзләр арасында буш урын калдыру, юлдан-юлга күчерү билгесе кую, кызыл юл кебек график чараларны куллану. Алфавиттагы хәрефләрнең исемен дөрес әйтү, аларның урнашу тәртибен белү. Сүзлекләр яки белешмәлекләр белән эшләгәндә, алфавиттан файдалана белү.	7

Сүз төзелеше һәм ясалышы	Тамырдаш сүзләр турында төшенчә булдыру. Тамырдаш сүзләрне бер сүзнең төрле формаларыннан аеру. Тамырдаш сүзләрне омонимнардан аеру. Сүзләрдә тамыр һәм кушымчаны аерып күрсәтү. Сүз ясагыч кушымчалар турында төшенчә бирү. Тамырдаш сүзләрнең сүз ясагыч кушымчалар ярдәмендә ясалуы. Сүз төзелешен тикшерү күнегүләрен үтәү.Сүз төзелеше.Тамырдаш сүзләр.Парлы сүзләр.Кушма сүзләр.Тезмә сүзләр. Сүзнең яңгыраш һәм мәгънә бердәмлеге булуын аңлау. Мәгънәсе төгәллек таләп итә торган сүзләрне ачыклау. Сүзнең мәгънәсен текст буенча яки аңлатмалы сүзлек ярдәмендә ачып бирү. Бер һәм күп мәгънәле, туры һәм күчерелмә мәгънәле сүзләрне табу. Сөйләмдә синоним һәм антонимнарның кулланылышына игътибар итү. Искергән һәм яңа сүзләр	19
Сүз төркемннәре.Исем	Исем, аның мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы. Кем? Нәрсә? сорауларына җавап биргән исемнәрне аеру. Исемнәрнең сан формалары. Исемнәрнең килеш белән төрләнеше, аларның килешләрен билгеләү. Килеш сораулары. Исемнәрнең тартым белән төрләнеше. Исемнәргә морфологик анализ ясау.Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр. Берлек һәм күплек сандагы исемнәр.	14
Фигыль	Мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы. Нишли? Нишләде? Нишләр? сорауларына җавап биргән фигыльләрне аеру. Фигыльнең зат-сан белән төрләнүе, төрле заман формалары (хәзерге, үткән, киләчәк заманнар). Фигыльнең барлык һәм юклыкта килүе. Фигыльләргә морфологик анализ ясау.Фигыль төркемчәләре. Боерык фигыль. Хикәя фигыль.	16
Сыйфат	Сыйфат, аның мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы. Сыйфатның сораулары. Сыйфатның төс, тәм, форма, күләм, характер һ.б. билгеләрне белдерүе. Сыйфат дәрәҗәләре. Сыйфатның исемгә бәйләнеп килүе. Сыйфатка морфологик анализ ясау.	9
Зат алмашлыклары	Зат алмашлыкларының җөмләдәге һәм сөйләмдәге роле. Алмашлык турында гомуми төшенчә. Зат алмашлыклары, аларның мәгънәсе һәм	5

	сөйләмдә кулланылышы. I, II, III зат алмашлыклары, аларның берлек һәм күплек сан формалары, килеш белән төрләнеше.	
Бәйлекләр һәм бәйлек сүзләр.Кисәкчә.	Бәйлекләр һәм бәйлек сүзләр.Кисәкчәләр.Аларның язылышы. Рәвеш, аның мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы. Кисәкчәләр (да, дә, та, тә, гына, генә, кына, кенә, ук, үк, ич, бит). Аларның дөрес язылышы.	8
Җөмлә	Җөмлә, сүзтезмә һәм сүзләрне аеру, аларның охшаш һәм аермалы якларын аңлау. Әйтү максаты ягыннан хикәя, сорау, тойгылы һәм боеру җөмләләр, аларны дөрес интонация белән уку. Җөмләнең баш кисәкләре. Баш һәм иярчен кисәкләрнең аермасы. Сүзтезмәдәге сүзләр һәм җөмлә кисәкләре арасында мәгънәви сораулар ярдәмендә бәйләнеш булдыру. Теркәгечле (һәм, ә, ләкин) һәм теркәгечсез тиңдәш кисәкле җөмләләрне табу һәм мөстәкыйль рәвештә төзү. Тиңдәш кисәкле җөмләләрдә санау интонациясе. Гади һәм кушма җөмләләрне аеру.	11
Бәйләнешле сөйләм	Текст. Текст билгеләре. Тексттагы җөмләләрнең мәгънәви бердәмлеге. Текстка исем бирү. Тексттагы җөмләләрнең эзлеклелеге. Текст кисәкләренең (өлешләренең) эзлеклелеге, кызыл юл турында төшенчә. Текстка исем бирү, җөмлә һәм текст кисәкләрен билгеләү, җөмлә һәм текст кисәкләре эзлеклелеген төзәтү. Текстның планын төзү. Бирелгән план буенча үз текстыңны төзү. Сурәтләү һәм хикәяләү характерындагы текстлар, аларның үзенчәлекләре.Терәк сүзләр.	10
Кабатлау күнегүләре	Сүз төркемнәре.Сүз төзелеше.Сөйләм.	3

Бүлек исеме	Предмет нәтиҗәләре		Метапредмет нәтиҗәләр	Шәхескә кагылышлы нәтиҗәләр
	Укучы өйрәнә	Укучы өйрәнү мөмкинлеге ала		
Кабатлау Сүз төзелеше һәм сүз ясалышы Сүз	Сүзләрдәге орфограммаларны танып, ал арның язылышын кагыйдәләргә нигезләнеп аңлату; үтелгән орфограммалар кергән текстны хатасыз, каллиграфик	Татар теле курсын өйрәнү нәтиҗәсендә укучылар телнең аралашуның төп чарасы һәм милли культураның төп күренеше икәненә	Уку бурычларын аңлау, аны чишү юлларын эзләү; -укытучы тәкъдим иткән план буенча эшләргә өйрәнү; -укытучы ярдәмендә уку эшчәнлегенең максатын билгеләү һәм формалаштыру; -кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып	Туган ил, халкың һәм тарих өчен горурлык хисе кичерү; үзеңнең милли һәм этник яктан кая керүеңне аңлап, рухи кыйммәтләр булдыру; - дөньяга, аның табигать, халык, мәдәният, дин бергәлегенә карата тулы, социаль юнәлештәге караш формалаштыру;-

Сүз төркемннәре.Исем Фигыль Сыйфат Зат алмашлыклары Бәйлекләр һәм бәйлек сүзләр.Кисәкчә. Җөмлә	күчереп һәм ишетеп, тиңдәш кисәкләр янында тиешле тыныш билгеләрен дөрес куеп язу;дөнья, болыт тибындагы сүзләргә аваз-хәреф анализы ясау;сүзләрне төзелеше ягыннан тикшерү: тамырын һәм кушымчасын табу, кушымчаларның төрен билгеләү, кушма һәм парлы сүзләрне аерып күрсәтү;сүзләрне сүз төркеме булу ягыннан тикшерү: исемнең сан, килеш формасын күрсәтү; сыйфатларның асыл, нисби төрен, чагыштыру дәрәҗәсен билгеләү; фигыльнең зат-сан, заманын аера белү; һәр сүз төркеменең җөмләдәге функциясен	төшенә; укучыларда туган телгә карата позитив эмоциональ кыйммәтләр формалаша; туган тел укучылар өчен уку процессының нигезе, фикерләү, күзаллау, интелектуаль һәм иҗади сәләтләрен үстерүдә зур таяныч булып тора. Туган телне өйрәнү барышында укучылар үзләренең иҗади сәләтләрен язма һәм сөйләм теле аша тормышка ашыра, телне мөһим мәгълүматны	гамәлләр кылу; - гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау; - үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү; - тормыш тәҗрибәсен куллану; - эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү; дәреслектә ориентлаша белү; -дәреслек белән эшләү күнекмәсе булдыру; - шартлы билгеләрнең телен белү; - рәсем һәм схемалар нигезендә биремнәр үтәү; -иллюстрация белән эш вакытында үзеңнең фикереңне, күзаллауыңны әйтергә өйрәнү; -үз фикерләреңне телдән һәм язмача белдерергә өйрәнү; - тормыш тәҗрибәсен куллану; - күршең белән хезмәттәшлек итү.	башка фикерләргә дә хөрмәт белән карарга өйрәнү; - башкаларның хис – тойгыларын аңлау, борчылу, кайгы – шатлыгын уртаклашу; - үзең өчен җавплылык хисе һәм мөстәкыйллелекне үстерү; - өлкәннәр һүм яшьтәшләрең белән төрле социаль ситуацияләрдә хезмәттәшлек итү күнекмәләрен үстерү; бәхәсле ситуацияләрдән чыгу юлын табу сәләтен булдыру; - куркынычсыз, сәламәт яшәү рәвеше алып бару, материаль һәм рухи кыйммәтләргә сакчыл караш формалаштыру.

Бәйләнешле сөйләм Кабатлау	билгеләү; тиңдәш кисәкле гади җөмләгә, составында 2—3 гади җөмлә булган тезмә кушма җөмләгә анализ ясау;җөмләләрнең әйтелү максаты, интонациясе буенча төрен икеләнмәстән аеру;текстның темасын һәм төп фикерен билгеләү, шулар нигезендә аңа килешле исем кую;хикәяләү, тасвирлау, фикер йөртү тибындагы текстларны сөйләмдә куллану;әдәпле мөгамәлә таләпләренә туры китереп аралаша белү;тасвирлау, фикер йөртү элементлары кергән текстны изложение итеп язу;хикәяләү тибындагы сочинение	эзләү һәм табу өчен куллана. Укучылар ел дәвамында хатасыз язуның культуралылык билгесе икәнен аңлый, орфография кагыйдәләрен куллана, күчереп язуны, сүзләрдән җөмләләр, җөмләләрдән кечкенә хикәяләр төзи белү күнекмәләрен камилләштерә.		

	язу;сүзләрнең әйтелешен, кулланылышын, язылышын истә калдыру			

6. Язма эшләр челтәре

		Язма эш төрләре	Сәг.саны	Вакыт	Фактик вакыт
		Диктантлар	**10**		
1	1	Кереш контроль диктант. Торналар киткәндә.			
2	2	Контроль диктант. Сүз ясалышы.			
3	3	Контроль диктант. Исем.			
4	4	Сайланма диктант. Киләчәк заман хикәя фигыль.			
5	5	Контроль диктант. Фигыль.			
6	6	Контроль диктант.Сыйфат.			

7	7	Контроль диктант. Зат алмашлыклары.			
8	8	Контроль диктант. Җөмлә.			
9	9	Еллык йомгаклау контроль эше.			
10	10	Ирекле диктант.			
Сүзлек диктанты.			**9**		
11	1	Сүзлек диктанты. Парлы сүзләр.			
12 13	2	Сүзлек диктанты. Искергән һәм яңа сүзләр.			
14	3	Сүзлек диктанты. Туры һәм күчерелмә мәгънәле сүзләр.			
15	4	Сүзлек диктанты. Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр.			
16	5	Сүзлек диктанты. Чыгыш килеше, урын-вакыт килеше.			
17	6	Сүзлек диктанты. Фигыйль турында төшенчә			
18	7	Сүзлек диктанты. Сыйфат дәрәҗәләре.			
19	8	Сүзлек диктанты. Зат алмашлыкларының җөмләдәге һәм сөйләмдәге роле			
20	9	Сүзлек диктанты. Кисәкчә.			
21	1	Контроль күчереп язу.	1		
Изложения.			**3**		
22	1	Изложение			
23	2	Б.с.ү. Изложение.			
24	3	Б.с.ү. Изложение.			
Сочинение			3		
25	1	Б.с.ү. Сочинение ”Кыш килде”.			
26	2	Б.с.ү. Автобиография			
27	3	Б.с.ү. Туган як җәе.			

7. Кулланылган өстәмә әдәбият:

С.Г. Вагыйзов. Кызыклы грамматика. Казан, "Мәгариф" нәшрияты, 2002.
Мәгариф журналлары. № 10 / 2007 - 48;
Татар теленең укыту методикасы. Раннур, 2000.
Ф.С.Сафиуллина, М.З. Зәкиев. Хәзерге татар әдәби теле.- Казан, "Мәгариф"
Башлангыч сыйныфлар өчен диктантлар җыентыгы. - Казан: “Яңалиф” нәшрият йорты, 2007.
Газизова А.Н. Башлангыч сыйныфлар өчен татар теленнән дидактик материаллар, - Казан: “Яңалиф” нәшрият йорты, 2005.